

Kultura i my

WIEDZA W PIGUŁCE

Czytanie, słuchanie, oglądanie, pisanie, robienie zdjęć i filmów to uczestniczenie w kulturze. Wszyscy mają do niego prawo — nikt nie może ci tego uczestnictwa utrudniać, stawiać mu na przeszkodzie czy zabraniać. To samo dotyczy uczenia się oraz korzystania z bibliotek i internetu. Pamiętaj jednak, że pewne ograniczenia w dostępie do informacji i kontrola opiekunów istnieją ze względu na twoje bezpieczeństwo.

Możesz upominać się o swoje prawa. Proś nauczycieli i opiekunów o pomoc i zgłaszaj sytuacje, w których ktoś np. nie pozwala ci tworzyć.

Wolność słowa i wolność poglądów to możliwość swobodnego wypowiadania swojego zdania i posiadania opinii na różne tematy. Nikt nie może mówić ci, co masz myśleć. Nie zapominaj jednak, że inni też mają do tego prawo. Słuchaj uważnie tego, co mówią twoi przyjaciele, przyjaciółki i dorośli. Dowiaduj się, jakie mają poglądy. W ten sposób dowiesz się bardzo dużo o otaczającym cię świecie!

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Przyporządkuj poniższe wydarzenia do praw:

Kategorie:

- prawo do uczestnictwa w kulturze
- prawo do wyrażania poglądów
- prawo do informacji

Elementy do przyporządkowania:

- Urząd informuje o tym, na co wydaje pieniądze swoich obywateli na stronie internetowej.
- Kasia razem z kolegą oglądają film w kinie.
- Tomek czyta w wakacje książkę „Przygody Tomka Sawyera”.
- Pan Zbigniew mówi o tym, że nie lubi biegać.
- Pani Agata w gazecie opublikowała artykuł krytykujący rządy sołtysa.
- Tomek z Gosią przygotowali krótkie przedstawienie na podstawie opowiadania, które przeczytali.
- Zosia znalazła dane statystyczne dotyczące zatrudnienia w jej gminie.

SŁOWNICZEK

- **prawo do informacji:** możliwość wymiany informacji z innymi oraz dostępu do wiedzy
- **prawo do uczestnictwa w kulturze:**
- **prawo do wolności słowa:** możliwość wyrażania swojej opinii na dany temat
- **kultura:** ogół ludzkich wytworów materialnych i niematerialnych takich jak: sztuka, nauka czy religia
- **prawa człowieka:** prawa przysługujące wszystkim ludziom na świecie od chwili urodzenia, np. prawo do życia, prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania czy zakaz tortur

Tekst: Joanna Ruta Baranowska, scenariusz: Weronika Paszewska, konsultacja merytoryczna: Dorota Głowacka.
Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/kultura-i-my/>.

Publikacja dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/c4

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/t1

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/t4

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/t5

2012/II/HISTORIA_I_SPOLECZENSTWO/t7

Podstawa programowa 2017:

Etyka, IV-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń wyjaśnia, co to znaczy być osobą; objaśnia pojęcie godności człowieka.

Wiedza o społeczeństwie, IV-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń uzasadnia, że godność człowieka jest podstawą różnych systemów moralnych; wyjaśnia, że jest ona źródłem powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka; analizuje sformułowania preambuły Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

Uczeń wykazuje różnice między prawami a wolnościami człowieka; wymienia prawa i wolności osobiste zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Uczeń wymienia prawa i wolności polityczne zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; wykazuje, że dzięki nim człowiek może mieć wpływ na życie publiczne.

Uczeń wykazuje, że prawa człowieka muszą być chronione; wyjaśnia rolę Rzecznika Praw Obywatelskich i podaje przykłady jego działań.